

Zápis ze zasedání Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích konaného dne 7. ledna 2021

Místo a čas schůze: Online platforma Webex Meetings (10:00 - 12:30)

Přítomné členky a členové:

	Jméno	Organizace
1.	Ali Doláková Petra	nezávislá odbornice
2.	Brzobohatá Zuzana	ČSSD
3.	Drbalová Vladimíra	Svaz průmyslu a dopravy
4.	Fellegi Zuzana	nezávislá odbornice
5.	Hejzlarová Eva	Univerzita Karlova
6.	Homfray Šárka	ČMKOS
7.	Hrbková Lenka	Masarykova univerzita
8.	Jílková Marie	KDU-ČSL
9.	Jurajda Štěpán (místopředseda)	CERGE-EI
10.	Kohoutová Lenka	ODS
11.	Kos Mottlová Markéta (předsedkyně)	Fórum 50 %
12.	Kopřiva František	Piráti
13.	Křížková Alena	Sociologický ústav Akademie věd
14.	Pekarová – Adamová Markéta // Zastupuje: Lepš Jakub	TOP 09
15.	Smolíková Marta	Otevřená společnost
16.	Špondrová Pavla (místopředsedkyně)	nezávislá odbornice
17.	Štrobachová Pavla	Svaz měst a obcí
18.	Viktorinová Lucie	nezávislá odbornice

Omluveny/i:

	Jméno	Organizace
1.	Janšová Eliška	nezávislá odbornice
2.	Marková Soňa	KSČM
3.	Matoušková Michaela	STAN
4.	Němcová Daniela	BPS
5.	Pastuchová Jana	ANO 2011
6.	Simerská Lenka	MPSV

Hosté/hostky:

1.	Monika Šamová	MSP
----	---------------	-----

Sekretariát Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích (dále „Výbor“): Petra Kalenská, Radan Šafařík, Nikola Viktorinová

Z celkového počtu 24 členek a členů Výboru bylo přítomno 18 osob s hlasovacím právem, Výbor tedy byl usnášeníschopný.

Ad bod 1 – Úvod, schválení programu a informace o plnění úkolů z předchozího jednání Výboru

Místopředsedkyně Výboru, P. Špondrová, se ujala předsedání Výboru, přivítala všechny přítomné a informovala o nových členkách D. Němcové a L. Simerské. Následně představila níže uvedenou podobu návrhu programu:

1. Schválení programu a informace o plnění úkolů z předchozího jednání Výboru	P. Špondrová, N. Viktorinová
2. Podnět k zákonu č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu (nominační zákon)	P. Špondrová
3. Zohledňování vyrovnaného zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády	P. Špondrová, N. Viktorinová
4. Diskuze k tématu vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politických stranách a hnutích	P. Špondrová, N. Viktorinová
5. Mediální činnost a propagace tématu rovnosti žen a mužů	N. Viktorinová
6. Možnosti zapojení studentských organizací a mládežnických politických frakcí do činnosti Výboru	N. Viktorinová, P. Špondrová
7. Různé	

O návrhu programu proběhlo hlasování: 18 pro, 0 proti, 0 se zdržel/a. Návrh byl přijat.

N. Viktorinová dále informovala o plnění úkolů z minulého jednání Výboru. Mimo jiné uvedla, že v návaznosti na podnět týkající se povinnosti relevantních emitentů informovat o politice rozmanitosti v rámci výročních zpráv, zpracoval Odbor rovnosti žen a mužů (dále „Odbor“) manuál, který bude členkám a členům Výboru zaslán. V souvislosti s pracovním setkáním Výboru s Výborem pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života uvedla, že bylo setkání kvůli aktuální situaci zatím odloženo.

Následně N. Viktorinová informovala o posledním jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů, které se uskutečnilo 26. listopadu 2020. V souvislosti s přípravou Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 (dále „Strategie 2021+“) uvedla, že aktuálně probíhá vypořádání připomínek z mezirezortního připomínkového řízení. Výbor bude o Strategii 2021+ i nadále informován, předložení vládě je předpokládáno na přelomu ledna a února 2021. Závěrem informovala o Indexu rovnosti žen a mužů pro rok 2020 (dále „Index“), který v listopadu minulého roku vydal Evropský institut pro rovnost žen a mužů. Index mimo jiné hodnotí rovnost žen a mužů v oblasti rozhodovacích pozic. Česká republika skončila s 56,2 ze 100 bodů na 23. místě žebříčku, její skóre je o 11,7 bodů nižší než průměr zemí EU. N. Viktorinová dále

doplnila, že absence žen v rozhodovacích pozicích je jednou z hlavních příčin, proč Česká republika v různých mezinárodních indexech rovnosti žen a mužů vykazuje špatné výsledky. Podrobněji Index představila A. Křížková.¹

Ad bod 2 – Podnět k zákonu č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu (nominační zákon)

P. Špondrová představila návrh podnětu k podpoře vyrovnaného zastoupení žen a mužů v řídicích a dozorčích orgánech právnických osob s majetkovou účastí státu. Podnět se týká předložení návrhu novely zákona č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu (nominační zákon) za účelem podpory vyrovnaného zastoupení žen a mužů.

Členky a členové následně diskutovali jednotlivé body usnesení a případné návrhy úprav. V. Drbalová navrhl více dbát v textové části na genderově korektní jazyk. Z. Fellegi navrhl do odůvodnění doplnit příklady dobré zahraniční praxe a upozornila na absenci kritérií výběru v § 15 odst. 5. F. Kopřiva navrhl, aby se při dalším projednávání návrhu dbalo i na způsob vyhodnocování. L. Kohoutová navrhl informovat současnou vládu o přijatém usnesení, přestože usnesení cílí až na období po volbách.

R. Šafařík uvedl, že v případě schválení Strategie 2021+, budou pravidelně vznikat Akční plány rovnosti žen a mužů, do kterých lze mimo jiné zapracovat i podněty jednotlivých výborů a pracovních skupin Rady vlády pro rovnost žen a mužů. Následně bylo do usnesení doplněno zařazení novely zákona do Akčního plánu pro rovnost žen a mužů na léta 2021-2022.

Výstupem diskuze bylo následující usnesení:

Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích doporučuje Radě vlády pro rovnost žen a mužů, aby po volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2021 doporučila Úřadu vlády ČR,

předložit návrh novely zákona č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu (nominační zákon) za účelem podpory vyrovnaného zastoupení žen a mužů v níže uvedeném znění;

a zároveň zařadit výše uvedenou novelu zákona do Akčního plánu pro rovnost žen a mužů na léta 2021-2022.

Návrh změn:

Zákon č. 353/2019 Sb., o výběru osob do řídicích a dozorčích orgánů právnických osob s majetkovou účastí státu (nominační zákon), se mění takto:

- 1) V § 5 se na konci odstavce 1 doplňuje věta:

¹ Blíže viz <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2020/CZ>.

„Přihlíží přitom k vyrovnanému zastoupení žen a mužů mezi členy Výboru.“

- 2) V § 12 se na konci odstavce 1 doplňuje věta:
„Přihlíží přitom k vyrovnanému zastoupení žen a mužů mezi členy výběrové komise.“
- 3) V § 12 se na konci odstavce 2 doplňuje věta:
„Přihlíží přitom k zájmu na získávání a udržování vyrovnaného zastoupení žen a mužů.“
- 4) V § 15 odst. 4 první věta se za slova „osobnostním předpokladům pro výkon funkce“ vkládají slova:
„a k zájmu na získávání a udržování vyrovnaného zastoupení žen a mužů“.
- 5) V § 15 odst. 5 se doplňuje f):
„informaci, jak bylo přihlíženo k vyrovnanému zastoupení žen a mužů a jaký je výsledný podíl žen a mužů v příslušném orgánu právnické osoby s majetkovou účastí státu.“

O tomto návrhu proběhlo hlasování: PRO 17, PROTI 0, ZDRŽEL(A) 1. Návrh byl schválen.

Ad bod 3 – Zohledňování vyrovnaného zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády

P. Špondrová uvedla, že tento bod navazuje na diskusi z předchozích jednání. Odbor v návaznosti na minulé jednání zpracoval typologii statutů poradních orgánů v gesci zmocněnkyně vlády pro lidská práva, která byla členstvu zaslána.

P. Špondrová navrhla, aby do tabulky typologie byly zahrnuty i další pracovní a poradní orgány, především pak Rada vlády pro výzkum, vývoj a inovace či Národní ekonomická rada vlády. Ukazuje se, že statuty jednotlivých pracovních a poradních orgánů jsou poměrně rozličné. Výsledkem iniciativy Výboru by tedy mohl být návrh obecné formulace pro přihlížení k hledisku vyrovnaného zastoupení žen a mužů, která bude do jednotlivých statutů zapracována. Návrh bude dále diskutován na některém z dalších jednání Výboru.

Ad bod 4 – Diskuze k tématu vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politických stranách a hnutích

P. Špondrová informovala Výbor o judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), konkrétně o případu Zevnik a ostatní proti Slovinsku², kde byla přijata kvóta 35 % na kandidátních listinách pro parlamentní volby. Sankcí pro nesplnění tohoto kvantitativního cíle je odmítnutí kandidátní listiny. Jedna z politických stran, která daný cíl nesplnila, se obrátila na Nejvyšší a Ústavní soud, následně i na ESLP. Podle ESLP odmítnutí kandidátní listiny není

² Rozhodnutí ESLP ve věci Metka Zevnik a ostatní proti Slovinsku, stížnost č. 54893/18, ze dne 5. prosince 2019.

disproporční a slovinská legislativa není v rozporu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv (resp. jejího protokolu č. 1).³

N. Viktorinová dále informovala o vyhodnocení dotazníku, který byl v návaznosti na minulé jednání Výboru rozeslán zástupkyním a zástupcům politických stran a hnutí. Z dotazníků vyplynulo, že problém malého zájmu a úspěchu žen spatřují zástupkyně a zástupci například ve vnitrostranických nominačních procesech, neexistenci závazných pravidel, problémech se sladováním, předsudcích či v nízkém sebevědomí žen. Respondentky a respondenti se shodli, že zařazení na volitelná místa a možnosti sladování jsou nejdůležitější pro úspěch žen ve volbách. Závěrem N. Viktorinová zástupkyně a zástupce politických stran a hnutí vyzvala, aby jí další případná doplnění k vyhodnocení zaslali e-mailem.

P. Špondrová následně představila návrh usnesení k nadcházejícím volbám do Poslanecké sněmovny PČR, v rámci kterého Výbor doporučuje politickým stranám a hnutím dbát při sestavování kandidátních listin na vyvážené zastoupení žen a mužů na volitelných místech. Dále proběhla diskuze, jejímž výstupem bylo následující usnesení:

Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích

a) konstatuje, že

- 1) ani 100 let od zavedení volebního práva žen nebylo dosaženo vyrovnaného zastoupení žen a mužů v politice,***
- 2) zastoupení žen v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR se dlouhodobě pohybuje mezi 15 a 22 %, přičemž nevyrovnané zastoupení žen a mužů v politice představuje demokratický deficit české společnosti,***
- 3) nevyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích je jednou z hlavních příčin, proč ČR v různých evropských i mezinárodních indexech rovnosti žen a mužů vykazuje velmi špatné výsledky,***
- 4) z mezinárodních úmluv, kterými je ČR vázána, plyne povinnost odstranit diskriminaci žen v politickém životě a zajistit ženám rovné právo kandidovat a zastávat veřejné funkce, a to i za přijetí pozitivních opatření k odstranění stávajících překážek.***

b) doporučuje politickým stranám a hnutím dbát při sestavování kandidátních listin do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR na vyvážené zastoupení žen a mužů na volitelných místech.

c) ukládá předsedkyni Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích, aby o tomto stanovisku informovala předsedy

³ Blíže viz <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-199209%22%5D%7D>.

a předsedkyni politických stran a hnutí a další relevantní osoby a orgány, a poskytnout politickým stranám a hnutím přehled dostupných nástrojů.

O tomto návrhu proběhlo hlasování: PRO 13, PROTI 1, ZDRŽEL(A) 4. Návrh byl schválen.

Ad bod 5 – Mediální činnost a propagace tématu rovnosti žen a mužů

N. Viktorinová informovala členky a členy Výboru o mediální činnosti a propagaci tématu rovnosti žen a mužů. Odbor aktuálně připravuje nové nastavení kampaně, která bude zaměřená na Strategii 2021+ a komunikaci směrem ke státní správě a spolupracujícím organizacím. Dále shrnula aktivity Odboru a dalších iniciativ v roce 2020 a nastínila plán aktivit na stávající období.

V souvislosti s mediální činností Výboru v roce 2021 N. Viktorinová připomněla pravidelné mediální výstupy členek a členů jako jeden z úkolů Plánu práce Výboru na léta 2020 – 2021.⁴ Prostřednictvím stručných článků k agendě rovnosti žen a mužů, které by vycházely jednou až dvakrát měsíčně se tak mohou členky a členové podílet na tvorbě mediálního obsahu Výboru. Členstvo Výboru by zároveň na každém jednání mohlo určit, co z programu je vhodné k veřejnému šíření.

P. Špondrová daný návrh podpořila a vyzvala členky a členy, aby se na tvorbě mediálního obsahu aktivně podíleli. Š. Homfray se dotázala, jakou formu by článek měl mít a kde by měl být zveřejněn. P. Špondrová odpověděla, že způsob zveřejnění je individuální. R. Šafařík k tomu uvedl, že optimální postup je takový, že daná osoba článek zveřejnila samostatně a Odbor jej následně předsílel. P. Špondrová upřesnila, že pokud daná členka nebo člen nemá možnost článek zveřejnit samostatně, je možné zveřejnění i přímo na internetových stránkách Odboru.

Ad bod 6 – Možnosti zapojení studentských organizací a mládežnických politických frakcí do činnosti Výboru

V souvislosti s možnostmi zapojení studentských organizací a mládežnických politických frakcí do činnosti Výboru představila P. Špondrová návrh na pravidelná samostatná jednání nad rámec běžné činnosti Výboru, která by se mohla konat jednou ročně. Jednání by se zúčastnilo předsednictvo Výboru a zástupkyně a zástupci mládežnických politických frakcí a dalších organizací. Jednání by bylo otevřeno i dalším členkám a členům Výboru. Zároveň doplnila, že tato jednání bude možné propojit i se Strategií 2021+, ve které je mimo jiné věnován prostor i zvýšení zastoupení mladých lidí (zejména žen) na kandidátních listinách.

P. Špondrová navrhla, aby daný návrh tajemnice Výboru dále rozpracovala a na některém z příštích jednání jej představila. M. Kos Mottlová tento návrh podpořila a navrhla, aby byl

⁴ Dostupné z: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/vyrovnane-zastoupeni-v-politice-a-rozhodovani/Plan-prace-Vyboru-pro-vyrovnane-zastoupeni-zen-a-muzu-v-politice-a-rozhodovacich-pozicich-na-leta-2020---2021_1.pdf.

podobný formát aplikován i na ženské politické frakce. L. Viktorinová navrhla propojení s Oddělením rozvoje dětí a mládeže na MŠMT.

Ad bod 7 – Různé

M. Šamová Výbor informovala o aktuálním stavu provádění rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva ve věci University Women of Europe proti České republice.⁵ Rozhodnutí a porušení Evropské sociální charty mimo jiné upozornilo na nízký podíl žen v rozhodovacích funkcích v soukromých společnostech. M. Šamová upřesnila, že Česká republika již o krocích, které v této oblasti podnikla, informovala Výbor ministrů, který na implementaci dohlíží. Aktuálně na půdě Výboru ministrů probíhá diskuze ohledně volby nástrojů v návaznosti na dané rozhodnutí. Výbor zvažuje nejen přijetí individuálních doporučení, ale i přijetí politické deklarace směřované všem státům, které ratifikovaly Evropskou sociální chartu. Co se týče implementace na vnitrostátní úrovni, tak návrh Strategie 2021+ obsahuje několik bodů, které na toto rozhodnutí reagují. Klíčové však bude, zda dojde k faktickému pokroku a k přijetí obecně závazného opatření. Závěrem přislíbila, že Výbor bude v této věci i nadále informován.

Jednání bylo ukončeno ve 12:30 hodin.

Úkoly vzešlé z jednání Výboru:

- 1) Dopracovat podklad k legislativním opatřením podporujícím vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice;
Zodpovídá: Odbor
Termín: co nejdříve
- 2) Dále rozpracovávat data týkající se starostek/starostů;
Zodpovídá: Odbor
Termín: průběžně
- 3) Komunikovat s ČNB a MF ve věci přijatého podnětu týkajícího se povinnosti relevantních emitentů informovat o politice rozmanitosti v rámci výročních zpráv;
Zodpovídá: Odbor
Termín: průběžně
- 4) Zorganizovat pracovní setkání Výboru s Výborem pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života;
Zodpovídá: Odbor
Termín: 2. co nejdříve
- 5) Diskutovat možnosti zapojení studentských organizací a mládežnických politických frakcí do činnosti Výboru;

⁵ Blíže viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/helena-vaikova-rozhodnuti-evropskeho-vyboru-pro-socialni-prava-je-upozornenim--ze-v-rovnosti-zen-a-muzu-mame-co-zlepsovat-182364/>.

Zodpovídá: Odbor

Termín: průběžně

- 6) Diskutovat zohledňování vyrovnaného zastoupení žen a mužů v pracovních a poradních orgánech vlády a analyzovat nominační procesy jednotlivých pracovních a poradních orgánů vlády.

Zodpovídá: členky a členové Výboru a Odbor

Termín: průběžně

Zapsala: N. Viktorinová (Odbor)